

Notat «Forslag til prioritering av områder for ekstraordinært uttak av jerv våren 2022.»

Innledning

Rovviltnemnda i region 3 ønsker å legge frem prioriteringer for eventuelle ekstraordinære uttak av jerv våren 2022 for Miljødirektoratet. I vedlegg 1 er historikken for hvilke prioriteringer nemnda har foreslått for ekstraordinære uttak siden 2015.

Miljødirektoratet har signalisert at de gjør fortløpende vurderinger av hvorvidt enkelte områder kan være aktuelle for eventuelle uttak av jerv jf § 13 i rovviltforskriften. Denne vurderingen baserer seg blant annet på dialog med nemndene, og de prioriteringene som signaliseres fra den enkelte rovviltnemnd. Kunnskap om rovviltforekomst sett i forhold til de nasjonalt fastsatte bestandsmål, resultat lisensfelling, dokumenterte skader fra forrige beitesesong, skadehistorikk og rovviltaktivitet er momenter som vurderes med tanke på eventuelle uttak. Områder som er prioritert til beitedyr vil være høyest prioritert.

Rovviltnemnda i region 3 har gjennomført to dialogmøter med de øvrige berørte nemndene og et møte med Miljødirektoratet vedrørende ekstraordinære uttak siden nyttår.

Status lisensfelling jerv og historikk for fellinger

Regionalt bestandsmål for jerv er 4 ynglinger i region 3/Oppland. Følgende vedtak gjelder for årets lisensjakt som startet 10. september (sak 21/21);

«Rovviltnemnda i region 3 viser til den nasjonale målsettingen om 4 årlige ynglinger av jerv i region 3/Oppland. Rovviltnemnda konstaterer at jervebestanden ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for region 3 regnet ut fra gjennomsnitt i årene 2018-20, jf. oversikt av oktober 2020 samt oppdatert bestandsstatus i januar 2021 fra det nasjonale overvåkingsprogrammet. Nemnda har således myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling, jf. §§ 4, 7 og 8 i rovviltforskriften.

Rovviltnemnda vil også påpeke at region 3 har ligget godt over bestandsmålet for jerv over mange år og det er stor variasjon over uttak ved lisensfelling. Dette gjør at forvaltninga av bestanden er en utfordring og bestanden øker år for år.

*Rovviltnemnda fastsetter kvoten for lisensfelling av jerv til **15 dyr, hvorav maksimalt 8 hunndyr** (uavhengig av alder) innenfor jervesona. Rovviltnemnda mener at vi må få en sterkere regulering av bestanden for å oppnå den tosidige målsettingen og setter derfor hunndyr-kvoten såpass høyt. Det åpnes for felling med delkvoter i lisensområder som samsvarer med den geografiske differensieringen i forvaltningsplanen:*

*Lisensområde A: Langs kommunegrensa mellom Vang/Øystre Slidre og Lom/Vågå, videre langs Rv51 til Vågåvatnet/Otta og deretter Otta og Gudbrandsdalslågen sørover til Otta. Deretter langs kommunegrensa mellom Sel og Nord-Fron til nasjonalparkgrensa for Rondane nasjonalpark, og denne følges til grensa mot region 5/Hedmark: **8 dyr/8 hunndyr***

*Lisensområde B: resten av region 3: **7 dyr***

Eventuelle endringer av områdegrensener underveis i fellingsperioden skal sekretariatet avklare med leder av nemnda.

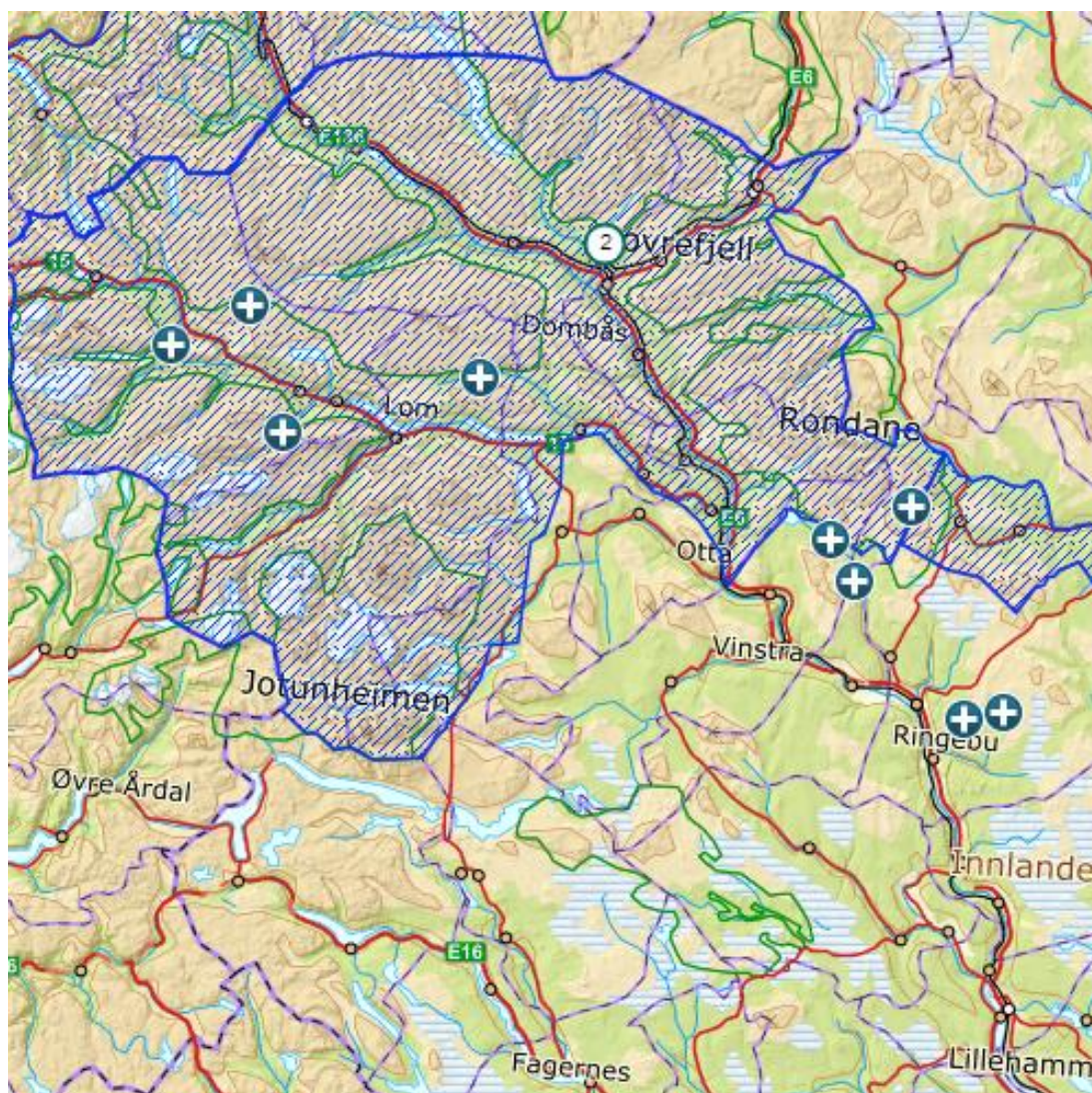
Statsforvalteren har ansvar for rapportering/informasjon i forbindelse med lisensfelling. (jf. forskriftens § 15, siste ledd). Dette gjelder informasjon om gjenværende kvote og mottak av meldinger om påskutte og felte dyr via telefonsvarer (Statsforvalterens rovvilttelefon).

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18, første ledd, bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 10, jf. §§ 1 og 3. Nemnda viser til sekretariatet sin innstilling når det gjelder bakgrunn og begrunnelse for vedtaket.»

Etter endt lisensfellingsperiode ble det totale uttak i region 3 som belastes kvota 12 jerv/ 6 tisper, og ble tatt ut på følgende måte;

- 2 jerv ble tatt på skadefelling i august.
- 9 jerv tatt ut på ordinær lisensfelling.
- 1 jervetispe tatt ut på ekstraordinært uttak av SNO.

Oppsummert ble 8 jerv/5 tisper tatt ut i jervprioritert og 4 jerv/ 1 tispe i beiteprioritert.

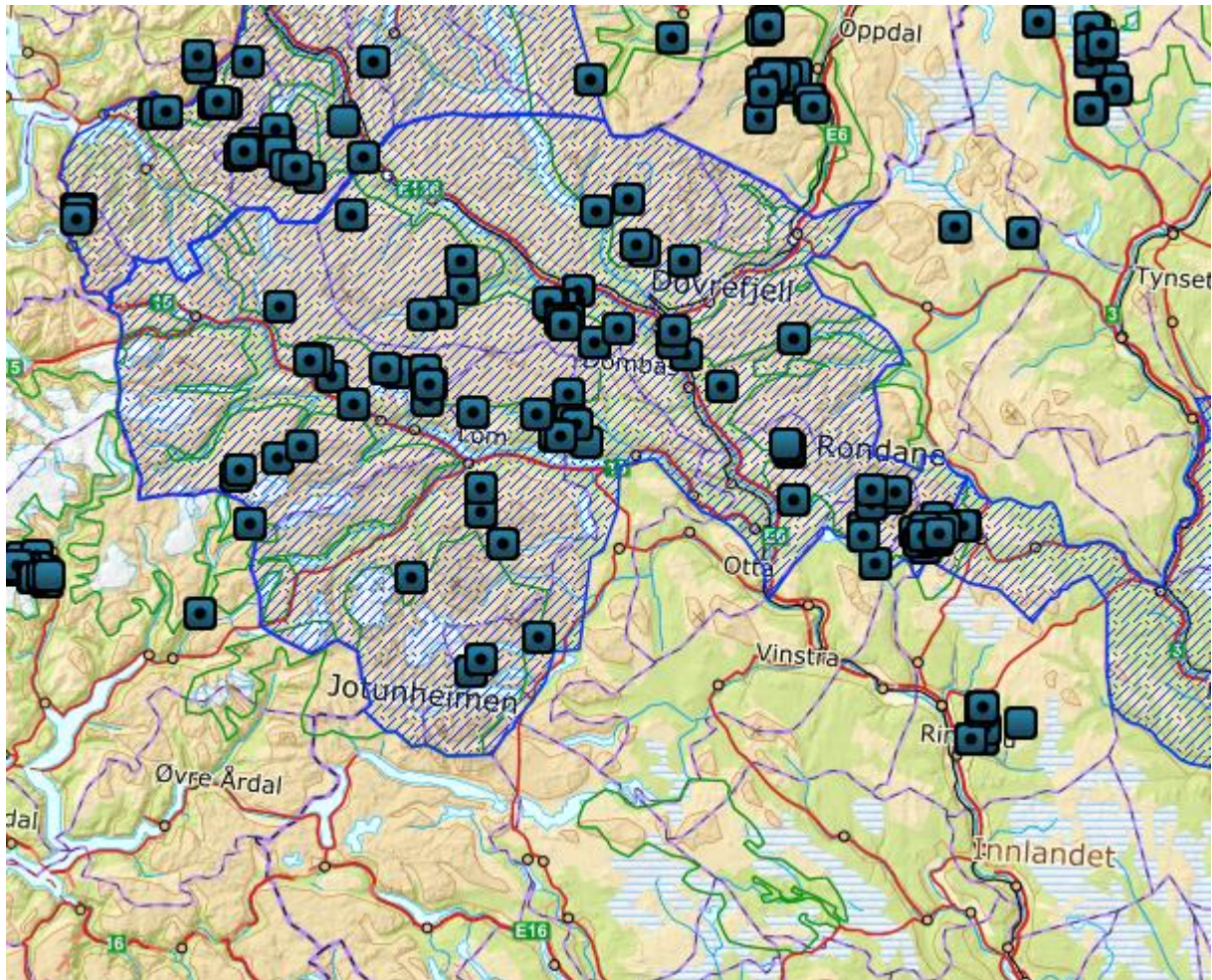

Figur 1 Kartet viser hvor det er felt jerv som er belastet lisensfellingskvota.

Vedlegg 2 viser hvilke hilokaliteter i region det har vært yngling i siden 2001, og der krysset er markert med en stjerne (x*) har det vært hiuttak det året. De grønne feltene i tabellen er hilokaliteter som ligger innenfor jerveprioritert sone, mens de hvite da er de som ligger i beiteprioritert sone. Som vedlegg 2 viser så har det de senere årene vært ekstraordinære uttak i beiteprioriterte områder i region 3, men i 2021 ble det også gjennomført hiuttak i jerveprioriterte område.

Beitesesongen 2021 og tap til jerv.

Det er totalt dokumentert 100 antall skader til jerv som er registrert i Rovbase denne beitesesongen i region 3. Kartet under viser hvor disse er lokalisert. Kun 10 av disse skadene ligger i beiteprioriterte områder.

Figur 2 Kartet viser dokumenterte og antatt sikker sau tapt til jerv beitesesongen 2021.

Etter årets erstatningsoppgjør viser foreløpige tall at det er totalt erstattet 2205 søyer og lam til jerv i region 3, dette er 74 % av totalt antall erstattet dyr i region 3.

Konklusjon/anbefaling

Vi foreslår følgende tilrådning for ekstraordinære uttak av jerv 2022, med en kort begrunnelse:

1. Vuludalen

Dette er et område som ligger på grensa mellom region 3 og 5 så det går beitedyr tilhørende både Hedmark og Oppland her. Totalt er det dokumentert 31 sau drept av jerv i disse områdene i sommer.

Det er sau fra Ramshytta gjeterlag i Ringeby, et stort beitelag med 5 600 sau, som i hovedsak beiter i Vuludalen. Men det er også sau fra Stor-Elvdal, Sør-Fron og Nord-Fron i dette området. Tall fra OBB 2021 viser et totaltap på 7,6 % (lammetap 10,3%) i Ramshytta gjeterlag.

2. Rondane sør: Øyer/Ringeby (beiteprioritert område).

Dette omfatter de kjente ynglelokalitetene OP8, OP9, OP10, OP20 og OP21. Områdets status i forvaltningsplanen blir avgjørende for prioritering. Ut fra tapstallene er det området til Vekkom saugjeterlag og Brekkom fellesdrift i Ringeby kommune som skiller seg ut, og bør prioriteres.

3. Breheimen

Det er dokumentert 4 skader av jerv i dette området i Rovbase. Det er gjennomført akutt tidliganking i disse områdene denne sesongen på grunn av store tap.

I Breheimen var det 3 ynglelokaliteter av jerv i 2020, mens i 2021 var det 2 dokumenterte lokaliteter hvor jerv ynglet i dette området i region 3.

I forbindelse med vedtatt sonering av jerveprioritert område i forvaltningsplanen for region 3, har nemnda bevisst valgt et arealmessig stort område. Dette er for å ha mulighet for å *rullere på utfordringene* i forhold til jerv. Nemnda er derfor opptatt av at Miljødirektoratet tar hensyn til dette og prioriterer betydningen av ekstraordinære uttak også *innenfor* jervesonen.

Behandling nemnda

Notatet med forslag til ekstraordinære uttak oversendes til Miljødirektoratet så snart det er behandlet av nemnda.

Roviltnemnda i region 3,5 og 6 vil også ha et møte den 19. april for å diskutere felles utfordringer med forvaltning av den sørnorske jervebestanden i lys av samordningsoppdraget, som region 3 har et spesielt ansvar for.

Med hilsen

Aud Hove

leder for rovviltnemnda i region 3

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prioritet 1	Øyer/Ringebu og Langsua/Fron vestsida (beiteprioriterte områder jf. forvaltningsplan)	De arealer som er beitedyrprioritert	Haverdalen i Dovre (på grunn av store tap over flere år)	Nord- og Sør-Fron østside (Kvamsfjellet, Frydalen, Vulufjell/Østkjølen) – både beiteprioritert og jerveprioritert område.	Fron østside (Frydalen, Østkjølen, Rondane)- delvis innenfor og utenfor jervesona. Var uttak i dette området i 2018, men fortsatt en god del tap.	Rondane sør: Øyer/Ringebu (beiteprioritert område) –Det er i tillegg en del tap særlig i Storfjellet og i Øyer. 2 jerver her hittil felt, men de senere år har antall individer som er registrert på DNA i dette området økt.	Rondane sør: Øyer/Ringebu (beiteprioritert område).
Prioritet 2	Jønndalen i Vågå og Mysubutta/Breheimen i Skjåk (mye tap i disse områdene i fjor, beitelagene gjennomførte tidlig sank i 2014).	Sør- og Nord-Fron østside (Musvoldalen/Vuludalen/Frydalen)	Øyer/Ringebu og Langsua/Fron vestsida (beiteprioriterte områder, ynglinger utenfor jervesona).	Ringebu østside-beiteprioritert	Skjåk- Lesja (Tordalen, Lesjaskog, mot Rauma/Nordal, Reinheimen, innenfor jervesonen)	Rondane N/-S-Fron: Tjørnseterfjellet/Frydalen (beiteprioritert) – en del tap, vanskelig med å få uttelling på lisensfelling, har fått ekstraordinære uttak tidligere. Stor beitedyrtetthet.	Reinheimen- Lesja- de høyeste tapene på beitelagsnivå mht. jerv de senere år, og svak uttelling på lisensfelling de siste 3 årene. Dette er den mest stabile ynglelokaliteten i regionen, og forrige hiuttak her var i 2008.
Prioritet 3	Haverdalen, Dovre (påvist yngling 4. mai).	Finndalen i Lom/Vågå	Lordalen i Lesja og Vuludalen/Musvoldalen i Fron (stort tapspotensiale og tap over flere år)	Nord-Fron vestsida (Sikkilsdalen) – beiteprioritert	Ringebu/Øyer-beiteprioritert område.	Reinheimen Lesja med fokus på Lordalen/Lesjaskog – de høyeste tapene på beitelagsnivå mht. jerv de senere år, og svak uttelling på lisensfelling de siste 3 årene.	Reinheimen – Skjåk-høye tap på Skjåk nordside, inklusive Kjølén- Finndalen. Svak uttelling på lisensfelling de siste 3 årene (jf kart), det var hiuttak her i 2015.
Prioritet 4	Vuludalen, Sør-Fron (påvist yngling 7. april).	Lordalen i Lesja, evt. Haverdalen i Dovre	Sikkilsdalen (beiteprioritert område, på grunn av yngling utenfor jervesona)	Lesja (Lordalen) – innenfor jervesonen		Reinheimen – Skjåk – høye tap på Skjåk nordside, inklusive Finndalen. Svak uttelling på lisensfelling de siste 3 årene.	
Prioritet 5						Rondane N/S-Fron Østkjølen/Vuludalen. Noe tap, samt at beitelagsgrenser både er innenfor og utenfor jervesonen, stor beitedyrtetthet	

Vedlegg 1 Prioritering av ekstraordinære uttak jerv fra roviltnemnda i region 3/Oppland 2015-2021

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
NOP 001 Skamsdalen (Lesja - N)					x								x						x			
NOP 002 Svartdalen (Lesja - N)														x		x					x	
NOP 003 Grøndalen (Lesja - N)		x		x	x		x							x	x							
NOP 004 Lordalen (Lesja – S)	x		X	x		x		x*		x			x	x	x	x	x			x	x*	
NOP 005 Haverdalen (Dovre)	x		X			x	x		x			x	x		x						x	
NOP 006 Einbuggdalen (Dovre)																			x			
NOP 007 Vulu- Musvoldalen (Sel)				x	x			x				x				x				x	x	
NOP 008 Samdalen (Ringebu)		x			x					x					x*							
NOP 009 Storfjellet (Ringebu)				x			x							x*							x*	
NOP 010 Tjønnseterfjellet (N-Fron)	x	x	X						x	x											x*	
NOP 011 Dalsida Vest (Lesja – N)	x			x												x		x				
NOP 012 Torddalen (Skjåk – N)		x		x																		
NOP 013 Kjølen (Lesja/Lom)					x	x	x		x				x	x	x*	x				x	x	x
NOP 014 Visdalen (Lom)					x	x		x							x	x	x	x	x			
Xxxx Strynefjellet (Skjåk)																					x	x
NOP 015 Mysubytta (Skjåk – S)					x	x				x	x	x			x	x		x		x	x	
NOP 016 Lundadalen (Skjåk – S)						x	x	x				x			x*		x	x	x	x		
NOP 017 Sikkilsdalen (N-Fron)							x	x								x	x*					
NOP 018 Langsua										x	x			x*								
NOP 019 Jetta (Vågå/Dovre)													x									
Xxx Grimsdalen øst (Dovre)														x*								
NOP 020 Åstdalen (Øyer)															x*					x*		
NOP 021 Skjerdings (Ringebu)																	x*					

Vedlegg 2 Oversikt over hilokaliteter av jerv i gamle Oppland. x* markerer der det har vært hiuttak, men merk at tabellen er kun oppdatert med denne informasjonen de siste årene.